

СТРАТЕГИЧЕСКИ ПЛАН 2021 2030

ФОНДАЦИЯ “БЪЛГАРСКИ ЦЕНТЪР ЗА НЕСТОПАНСКО ПРАВО”

БЪЛГАРСКИ ЦЕНТЪР
ЗА НЕСТОПАНСКО
ПРАВО

СТРУКТУРА:

- I. Какво постигнахме за 20 години
- II. Очакванията към нас
- III. Най-важните проблеми за НПО и средата, в която работят
- IV. Какви ще са нашите приоритети
- V. Теория на промяната

I. БЦНП ПОСТИГНА ПРОМЯНА

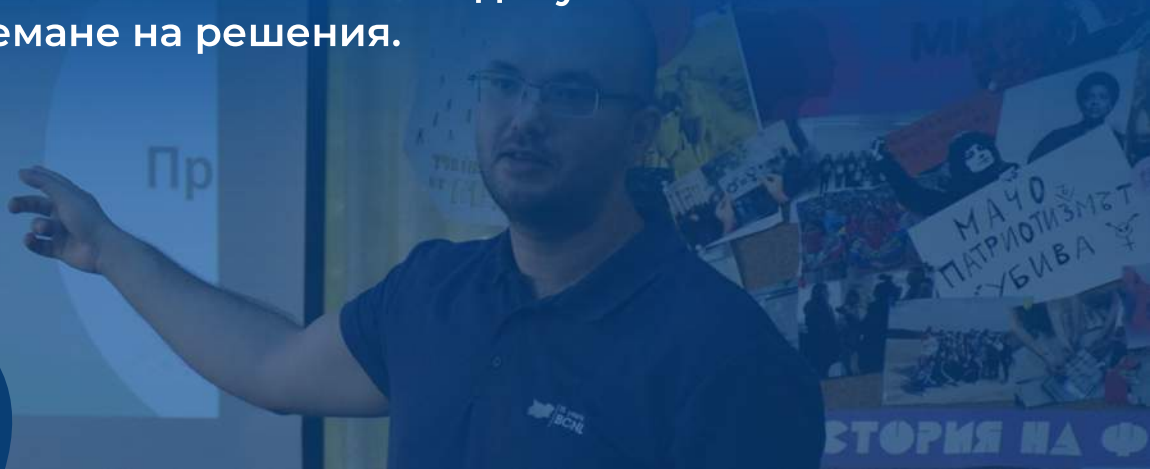
През изминалите 20 години БЦНП следваме непоколебимо мисията си да оказваме подкрепа при изработване и прилагане на закони и политики с цел развитие на гражданското общество, гражданското участие и доброто управление в България. Затова и най-ярките постижения на Фондацията са в развитието на средата за работа на гражданските организации и в подобряване на техния капацитет.

НАШИТЕ ПОСТИЖЕНИЯ

За 20 години БЦНП постигна промяна, важна за хората и гражданските организации, на няколко нива:

НАСЪРЧАВАЩА ПРАВНА СРЕДА

Повлияхме на над 20 нормативни акта и политики да осигурят възможност гражданските организации да извършват дейност в България, да набират дарения, да комуникират постиженията си и да участват по-лесно в процеса на вземане на решения.

АДМИНИСТРАТИВНА ИЗРЯДНОСТ

Помогнахме на над **5700** организации да приведат правните си документи, регистрации и правила в по-голяма изрядност и отчетност.

ПО-ЗНАЕЩИ И МОЖЕЩИ ГРАЖДАНСКИ ОРГАНИЗАЦИИ

Над **1000** граждански организации подобриха уменията си, за да могат по-добре да развиват застъпническите си планове, да извършват свързана с мисията стопанска дейност, да изграждат публично-частни партньорства, да споделят постиженията си, да набират подкрепа, да развиват иновативни модели, които помагат на лица в уязвимо положение.

ВИСОК АВТОРИТЕТ

БЦНП се утвърди като авторитетна организация в НПО сектора - еталон за добър стандарт за управление, отчетност и застъпничество за по-добра среда за гражданските организации в България, с екип, отдаден на ценностите и мисията на организацията.

ДНЕС С ГОРДОСТ МОЖЕ ДА ЗАЯВИМ, ЧЕ БЦНПТ:

- ▷ е име, което се разпознава като нещо смислено, важно за сектора, със сериозна репутация, авторитет и пример за подражание;
- ▷ е финансово стабилна организация, която определя дневния си ред съобразно мисията и визията си за развитието на сектора;

СИЛАТА НИ Е В ТОВА, ЧЕ НИЕ:

- ▷ имаме ключова експертиза в най-различни области, важни за сектора, и можем да консултираме, обучаваме и/или да развиваме потенциала на организациите;
- ▷ водени сме от принципи и ценности, които са в основата на нашата стабилност;
- ▷ винаги надграждаме с нов елемент всяка от програмите си;
- ▷ имаме умение да превеждаме сложни теми на разбираем език за гражданските организации;
- ▷ се учим непрекъснато, защото организацията е нещо, което постоянно се развива.

НАУЧИХМЕ И МНОГО ПОЛЕЗНИ УРОЦИ:

- ▷ Как да бъдем добър екип, да търсим баланса между натовареност и възможности, да поемаме отговорност;
- ▷ Професионалният стандарт е еталон в нашата работа;
- ▷ Промяната започва с лидерството;
- ▷ За да изградим една добра среда за работа на гражданските организации са необходими не само добра правна рамка, но и подготвени организации и общности, които да приемат и лидерстват промяната.

**НАШИТЕ ЦЕННОСТИ: ЕКСПЕРТНОСТ, НАДПАРТИЙНОСТ, ГОТОВНОСТ
ДА СЕ РАБОТИ ЗА ЦЕЛИЯ СЕКТОР.**

БЪЛГАРСКИ ЦЕНТЪР
ЗА НЕСТОПАНСКО
ПРАВО

II. КАКВИ СА ОЧАКВАНИЯТА КЪМ НАС

**РОЛЯТА НА БЦНП И ОЧАКВАНИЯТА КЪМ НАС
СЕ ГРУППИРАТ В 3 НАПРАВЛЕНИЯ:**

1. ЗАКОНОДАТЕЛСТВО И РАЗВИТИЕ НА СРЕДАТА:

Гражданските организации разпознават в БЦНП техния законодателен център: от една страна, за гражданските организации е важно, че ние сме въввлечени в процеса на разработване на законодателството, което ги засяга, но също така и в неговото тълкуване и прилагане (примери: ЗЮЛНЦ, ЗСП, ЗСУ, ЗМИП и др.). За тях БЦНП е важен център на знанието, което ще им помогне да измислят как да развият правната рамка, да я разберат и как да създадат механизми да я приложат.

► Другият важен елемент от подкрепата, която очакват, е наблюдението и анализа на законодателството – watchdog функция, която ги прави спокойни, че има кой да ги пази. Това създава и голям авторитет, и влияние, когато даваме послания за определени промени.

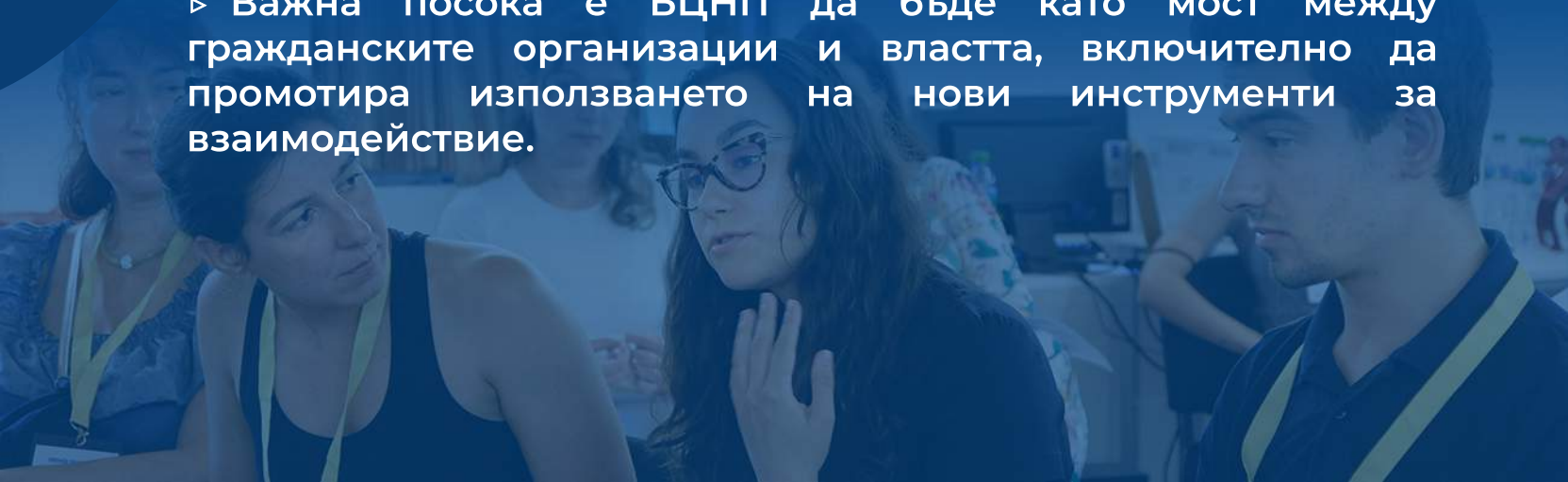

2. РАЗВИВАНЕ УМЕНИЯТА НА ОРГАНИЗАЦИИТЕ В НЯКОЛКО НАСОКИ:

- ▶ Най-високо се оценява **правната подкрепа**, която всеки може да получи, има изградено доверие към екипа: професионалисти, ангажирани и разбиращи сектора, ние сме част от него.
- ▶ За много от организациите остава ключово повишаването на капацитета **чрез обучителните програми на БЦНП и предлагане на нови инициативи.**

3. ЛИДЕРСТВО В ЗАСТЪПНИЧЕСТВОТО И В ИЗГРАЖДАНЕ НА ОБЩНОСТТА:

- ▶ Висока е оценката за застъпничеството и лидерството за промяна от страна на БЦНП в законодателството и има очакване тази лидерска позиция да остане, като се вижда в нея инструмент за включване на малки НПО, уязвими групи и пр.
- ▶ БЦНП като средище – място, което събира различни организации, помага на колаборациите, сътрудничеството, съюзяването.
- ▶ Общите кампании, които помагат на мобилизацията и по-голяма видимост са инструмент за общи действия и сплотяване.
- ▶ Важна посока е БЦНП да бъде като мост между гражданските организации и властта, включително да промотира използването на нови инструменти за взаимодействие.

III. КОИ СА НАЙ-КЛЮЧОВИТЕ ПРОБЛЕМИ ЗА НПО И СРЕДАТА, В КОЯТО РАБОТЯТ, ЗА СЛЕДВАЩИТЕ 10 ГОДИНИ

СРЕДА И НАГЛАСИ:

Влошаване на институционалната среда за работа:

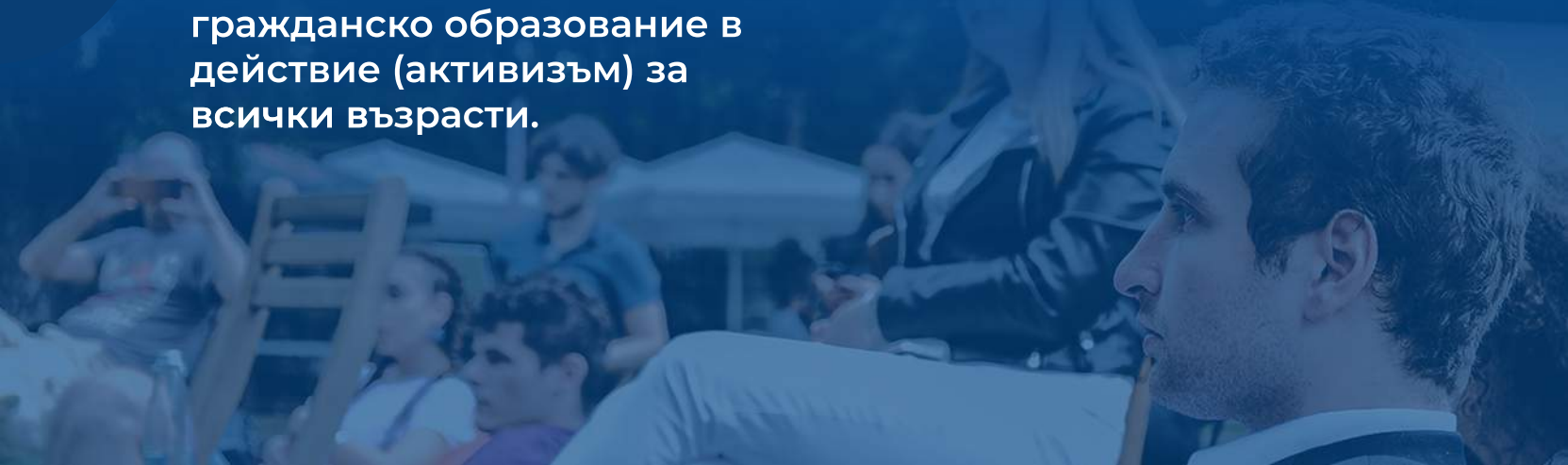
според Индекса за устойчивост на неправителствените организации почти всички сфери, важни за средата за НПО, бележат влошаване. Ключов проблем остава недофинансирането, особено за темите, свързани с гражданските права и свободи. Това хронично затруднение отслабва сектора, включително като възможности за реакция и адаптация към бързите промени, новите теми и предизвикателства.

Все по-често организациите стават обект на негативни кампании от страна на политически фигури и от медии, които имат антиевропейска и антилиберална програма. Не може да се пренебрегне и негативният международен контекст - атаките срещу подобни организации в Русия, Унгария, Полша създават благоприятна среда за „обмен“ на техники и инструменти за дискредитиране на целия неправителствен сектор.

Динамиката на обществения живот изисква много повече участие и ангажираност на организациите:

Има огромно очакване към това гражданските организации да са активни, да дават предложения за развитие, да контролират и критикуват институциите, да правят това с мащабни и мобилизиращи кампании за подкрепа. Има заявка организациите да излязат от „нишовите“ теми и да станат застъпници на всички важни за хората въпроси****. Това е огромен потенциал за привличане на съмишленици и повишаване на имиджа, но изисква промяна на алгоритъма за застъпничество и гражданско образование в действие (активизъм) за всички възрасти.

Новите предизвикателства, които се задават и изискват мобилизиране, активно представяне и креативност, са свързани с развитието на дигиталните технологии и гаранциите за правата на човека в тяхното използване, увеличаващия се проблем с климатичните промени, които пораждаат мащабни граждански движения и проблеми с човешките права (миграцията), натиска върху демократичните процеси, вкл. загубата на доверие в институциите, разочарованията от липсата на социална промяна и пр.

БЪЛГАРСКИ ЦЕНТЪР
ЗА НЕСТОПАНСКО
ПРАВО

IV. КАКВИ ЩЕ СА НАШИТЕ ПРИБРИРИТЕТИ:

ВИЗИЯ И МИСИЯ

Ние следваме мисията си, вярвайки, че гражданските организации могат да бъдат устойчиви и независими, да са едновременно коректив и партньор на институциите, като защитават правата и свободите ни и са двигател за развитието на обществото ни.

Нашата мисия е да работим за промяна на законите и средата в България, така че хората да се сдружават свободно и да са граждански активни. Наш основен приоритет е благосъстоянието на гражданските организации, които са двигателят на всяко проспериращо гражданско общество.

ПРИБРИРИТЕТИ ЗА СЛЕДВАЩИТЕ 10 ГОДИНИ

1. РАЗВИТИЕ НА ИНСТИТУЦИОНАЛНАТА СРЕДА, В КОЯТО РАБОТЯТ ГРАЖДАНСКИТЕ ОРГАНИЗАЦИИ

Гражданските организации действат в различни обществени сектори. За да могат да развият своя потенциал е важно те да могат да оперират без изключителна тежест, да имат достъп до различно финансиране, което да ги прави устойчиви и финансово независими, без непосилна административна тежест, и с лесен достъп до мобилизиращи акции.

Важен елемент от развитието на средата е създаването на добри условия, в които да оперират, в които всеки може лесно да упражни правото си на сдружаване и да му се радва. Затова е важно да продължава да се развива институционалната (правна и финансова) среда, в която работят организациите, в това число:

А) Развитие на политики и законодателство, които насърчават и улесняват гражданската активност и сдружаването.

В) По-добри съвременни и резултатни механизми за обществени консултации и участие на гражданите във вземането на решения.

Б) Намаляване на административната тежест и увеличаване на възможностите за публично и частно финансиране.

Г) Развитие на механизмите за защита на основните права и свободи, с особен приоритет групи, които са в уязвимо положение като хора с увреждания и деца.

2. АКТИВИЗИРАНЕ НА ГРАЖДАНСКИТЕ ОРГАНИЗАЦИИ

Защитата от атаките срещу гражданските организации преминава и през мобилизация на общностната подкрепа и сътрудничество с други важни агенти в общността. Това помага на устойчивостта на културната промяна, която организациите искат да създадат, както и е важен инструмент за защита. Затова е важно да могат организациите да имат сериозни и стабилни партньорства с бизнеса, повече възможности за въвличане на младите хора в преки активности на организациите.

За да запазят доверието, трябва и предложенията им да са свързани с реалните проблеми и възможните адекватни решения, основани на знание и прогрес. Затова наш приоритет в следващите години е да продължим повишаването на капацитета на организациите в различни посоки:

А) По-устойчиви и независими организации с по-голям административен и финансов капацитет.

Б) Повече и по-видими застъпнически кампании общи и по сфери за сектора.

В) По-висока обществена подкрепа за гражданските организации и повече съмишленици/партньори/последователи от други сектори и групи за каузите им.

3. БЦНП ДА ЗАТЪАЗИ КЛЮЧОВАТА СИ РОЛЯ НА ЛИДЕР НА МНЕНИЕ ЗА РАЗВИТИЕ НА ГРАЖДАНСКИЯ СЕКТОР

БЦНП остава лидер в сектора, който разгръща дейността си на законодателен център, който наблюдава и анализира законодателството за НПО, насърчава процеса на даване на предложения от организациите и се застъпва за повече благоприятни законодателни промени.

Важна задача за развитието на организацията е непрекъснато да надгражда програмите си за капацитет на организациите, които целят тяхната финансова устойчивост, развитие на застъпнически умения, изграждане на по-добри и успешни партньорства.

Съществен елемент от развитието на организацията е иницирирането и развитието на собствените социално предприемачески инициативи, чиито средносрочни и дългосрочни цели са свързани с осигуряване на тяхната устойчивост и самоиздръжка.

V. ТЕОРИЯ НА ПРОМЯНАТА

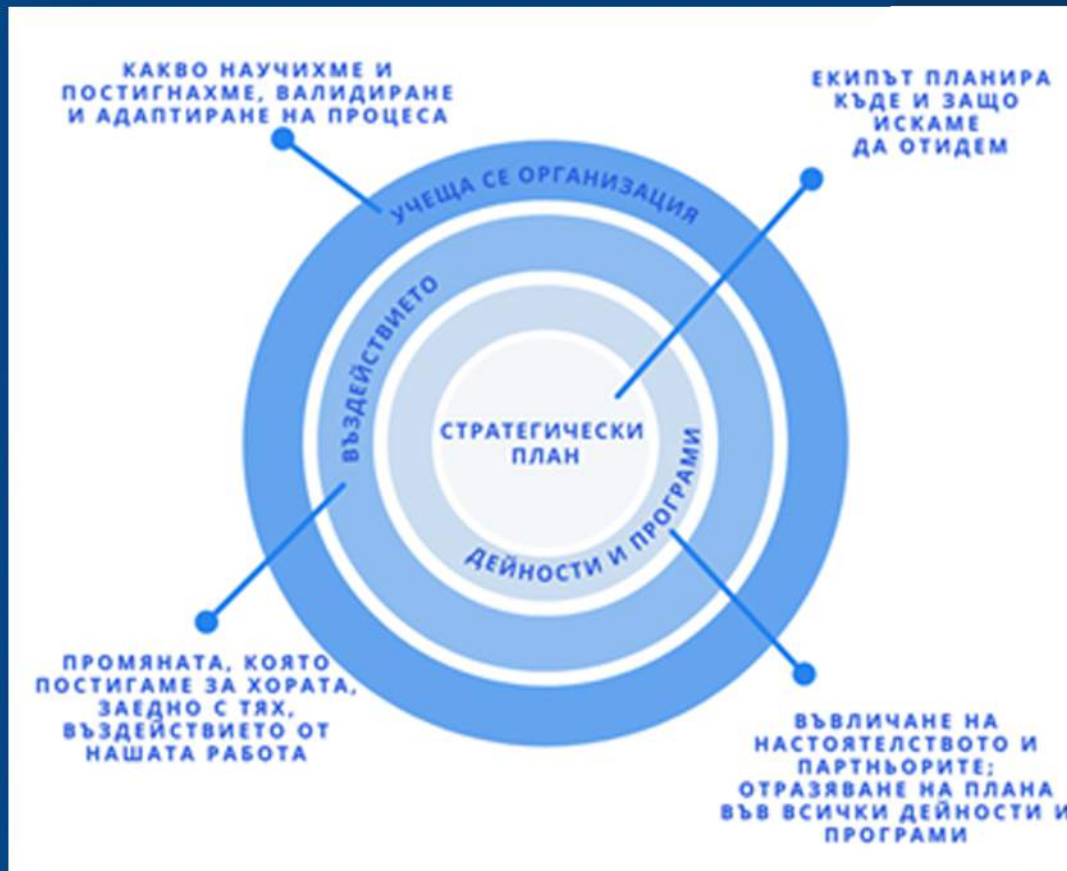
ПРОЦЕСЪТ НА ПРОМЯНА ПРЕМИНАВА ПОСЛЕДОВАТЕЛНО ПРЕЗ 4 КОНЦЕНТРИЧНИ КРЪГА (ОТ ВЪТРЕ НАВЪН)

Първи кръг – вътрешен, в него е екипът, който разработва конкретния план – къде и защо искаме да отидем там.

Втори кръг – въвличане на други организации, партньори, институции, съмишленици и др., отразяване каскадно във всички действия, програми и пр.

Трети кръг – промяната, която постигаме - правим го заедно с тях.

Четвърти кръг – какво научихме от промяната – даване на обратна връзка за това какво постигнахме и какво научихме, валидиране, адаптиране, за да сме учеща се организация.

УПРАВЛЕНИЕ НА ПРОЦЕСА НА ПРОМЯНА /ПОСТИГАНЕ НА ПРИОРИТЕТИТЕ/

БЦНП създава Съвет за развитие, в който се включват общественици и партньори на организацията. Съветът заедно с настояществото и екипа на Фондацията всяка година помага на екипа за развитието на гражданския сектор, дискутира основните заплахи и възможности, които подкрепят позитивната промяна.

На всеки две години екипът на Фондацията изготвя план за действие, който стъпва на конкретната моментна снимка на анализа на средата за развитие на гражданските организации, капацитета им и важните обществени тенденции, и предлага специфични цели за периода, дейности, които да бъдат реализирани и резултати, които да бъдат постигнати.

БЪЛГАРСКИ ЦЕНТЪР
ЗА НЕСТОПАНСКО
ПРАВО

ДАР
ПАЗАР

ГРАЖДАНСКИ
БУДИЛНИК

КЪЩАТА
на гражданските
организации

